

Bezoekadres De Blomboogerd 1, 4003 BX Tiel
Postadres Postbus 599, 4000 AN Tiel
T (0344) 64 90 90 F (0344) 64 90 99
E info@wsrl.nl I www.waterschaprivierenland.nl
Bank IBAN NL93 NWAB 0636 7572 69
BIC NWABNL2G

Fractie Water Natuurlijk
M.A. de Raaf

Datum:	Uw kenmerk:	Ons kenmerk:	Behandeld door:
17 september 2019			Bennekom, Cor van
Onderwerp:			Doorkiesnummer / e-mail:
Antwoord op vragen inzake gaswinning te Brakel			(0344) 64 91 51

Aan de fractie Water Natuurlijk,
t.a.v. AB lid M. A. de Raaf

Bij de beantwoording van de door u gestelde vragen hebben wij de inhoud van uw brief van 27 augustus 2019 en de door u gehanteerde volgorde als uitgangspunt genomen.

Uw inleiding:

Recent werd bekend dat in en rondom de kern Brakel (gemeente Zaltbommel) er in de laatste 10 jaar door gaswinning een bodemdaling heeft plaats gevonden van enkele millimeters tot 1 centimeter. Daarbij, hebben huishoudens in Nederhemert een brief ontvangen met de aankondiging van onderzoek naar de bouwkundige staat van hun huizen in context van de bodemdaling en (beoogde uitbreiding van de) gaswinning.

(zie: *informatienota op https://zaltbommel.raadsinformatie.nl/modules/5/informatienota's/_view*)

In de presentatie van gemeente Zaltbommel wordt in de huidige situatie nog een bodemdaling van 2 a 3 centimeter extra verwacht. Het gasbedrijf wil overigens uitbreiden om de gasopname voor 2030 te vervielfvoudigen.

De gemeente noemt als aandachtspunten voor wat betreft risico's onder andere waterveiligheid, grondwater en drinkwaterwinning en natuurschade (Natura 2000 gebied).

(zie: *bijlage 3 op https://zaltbommel.raadsinformatie.nl/modules/5/informatienota's/_view*)

Bij uw inleiding willen wij van de gelegenheid gebruik maken erop te wijzen dat hetgeen is opgenomen op de website van de gemeente aangaande het winningsplan niet geheel correct is. Door ons is op 6 september aan de Gemeente Zaltbommel gemeld dat de informatie op de website van de gemeente over de omvang van de winning en de omvang van toekomstige uitbreiding niet consistent is. De gemeente heeft (ambtelijk) aangegeven dit uit te zoeken.

Dan volgen hierna uw vragen en de antwoorden.

Namens Water Natuurlijk Rivierenland stuur ik u de volgende vragen:

- 1) Wat heeft de actuele bodemdaling (tot 1 centimeter) en de te verwachten bodemdaling (tot 4 centimeter) voor gevolgen voor de dijkveiligheid, dijkonderhoud, het waterpeil (in het algemeen en het beheer ervan) en het watersysteem in het algemeen?

Antwoord:

Voordat wij overgaan tot het beantwoorden van uw vragen merken wij in algemene zin op dat het waterschap vanuit de eigen taken en bevoegdheden let op de waterschapsbelangen. Uiteraard in nauwe afstemming met andere overheden.

- Dijkveiligheid: De actuele en de te verwachten bodemdaling heeft geringe effecten op de dijkveiligheid. Er is geen direct of indirect risico in die zin dat de faalkans (sterk) zou toenemen. Het betreft een zeer geleidelijke daling van de bodem en daarmee ook van de kerende hoogte van een rivierdijk. Specifiek is navraag gedaan naar het risico op het optreden van aardbevingen. Hiervan is gebleken dat de gaswinning Brakel volgens het landelijke protocol 'Seismische Risico Analyse' in de categorie met het laagste risico valt met betrekking tot seismische activiteit. Dat betekent dat de kans op het optreden van aardbevingen klein is;
- Dijkonderhoud: De gaswinning Brakel heeft geen gevolgen voor het onderhoud van de dijken. De afgelopen jaren heeft het onderhoud op reguliere wijze kunnen plaatsvinden. Het is onze inschatting dat het onderhoud de komende jaren op reguliere wijze zal kunnen plaatsvinden;
- Waterpeil: Zoals geschetst vindt een zeer geleidelijke daling van de bodem plaats als gevolg van de gaswinning. De geprognostiseerde bodemdaling is dermate gering dat de gevolgen voor de drooglegging van percelen gering is;
- Waterkwaliteit: Met betrekking tot waterkwaliteit wordt vrijkomend afvalwater middels bestaande wetgeving gereguleerd. In de afgelopen jaren hebben zich geen problemen voorgedaan op de boorlocatie;
- Algemeen: Zoals geschetst is de verwachte bodemdaling dermate gering en treedt deze zo geleidelijk op dat de verwachte gevolgen voor het functioneren van het totale watersysteem nihil zijn.

- 2) Welke reparaties/aanpassingen (zowel praktisch als financieel) zijn er nodig om deze gevolgen te normaliseren?

Antwoord:

- Er is geen schade opgetreden of te verwachten aangaande het watersysteem, zowel voor wat betreft de stuwen als de gemalen en de waterlopen.

- De rivierdijk aan de noordzijde van de Waal zit momenteel (tussen Gorinchem en Waardenburg) in de planuitwerkingsfase voor dijkverbetering. In de planning is het ontwerp eind 2019 gereed. Bij het ontwerp van de nieuwe dijk wordt rekening gehouden met een autonome bodemdaling. In de berekening van de autonome bodemdaling wordt geen rekening gehouden met de geprognoseerde daling als gevolg van de vergunde gaswinning. De geprognoseerde daling voor de looptijd van de winningsvergunning (tot en met 2034) bedraagt voor de dijk Gorinchem – Waardenburg maximaal tussen 2,2 en 2,9 cm (zie Bijlage 1).
Bij oplevering van de versterkte dijk wordt een overhoogte aangebracht om de voorspelde restzetting van de dijk voor de levensduur te compenseren. Gezien de onzekerheden in deze zettingsberekening, is deze robuust genoeg om de geprognoseerde bodemdaling mede op te vangen. Dat laat onverlet dat de gaswinner in het kader van de vergunningverlening de geprognoseerde bodemdaling in principe financieel dient te compenseren.
- 3) In vervolg op de voorgaande vraag, worden deze financiële gevolgen gecompenseerd door het gasbedrijf? (en zo nee, zijn daartoe mogelijkheden om deze compensatie te verkrijgen?)

Antwoord:

- De schade die het waterschap loopt als gevolg van de bodemdaling zal in beginsel op basis van de mijnbouwwet door de gaswinner worden gecompenseerd. Door waterschap Noorderzijlvest is ambtelijk geadviseerd om eventuele schade (nadeelcompensatie) rechtstreeks bij de gaswinner i.c. Vermilion te claimen. Er is tevens contact gezocht met Wetterskip Fryslan die meer ervaring heeft met Vermilion op dit gebied. In de toekomst worden eventuele claims behandeld door een landelijke commissie bodemdaling als gevolg van gaswinning.
 - Daarnaast is in 2010 een bodembewegingsovereenkomst overeengekomen tussen de gaswinner, gemeenten Zaltbommel, Aalburg en Woudrichem en Waterschap Rivierenland. Hierin is vastgelegd op welke wijze de publieke partijen en de gaswinner samenwerken bij het monitoren van de bodembeweging en op welke wijze derden een verzoek kunnen indienen (aansprakelijkstelling) tot vergoeding van schade.
- 4) U schrijft dat u in de gelegenheid gesteld bent om hierop te (gaan) adviseren. Met het veranderende klimaat zijn gebieden die gereserveerd zijn voor natuur, zoals Natura 2000, harder nodig (en kwetsbaarder) dan ooit. Is het college welwillend om in haar advies ook het standpunt op te nemen dat verdere bodemdaling ook vanwege de bescherming van natuur ongewenst is?

Antwoord:

- De specifieke bevoegdheid voor natuur waaronder Natura2000 ligt bij de provincies en het Rijk. In onze afweging nemen wij zeker de consequenties voor de functie natuur mee evenals de andere relevante functies in het gebied vanuit onze verantwoordelijkheid als waterbeheerder. Overigens zal de gaswinner sowieso bij een eventuele aanpassing van het winningsplan een 'natuurtoets' moeten uitvoeren in het kader van de Natuurbeschermingswet. De resultaten hiervan worden door het ministerie van Economische Zaken meegewogen bij de behandeling van het aangepaste winningsplan.
- 5) Ten behoeve van het advies dat gemeente Zaltbommel aan het waterschap gevraagd heeft; in welke mate kan Waterschap Rivierenland haar standpunt uiten aan de gemeente? Welke handvatten heeft het Algemeen Bestuur om het college te helpen haar standpunt krachtiger over te brengen?

Antwoord:

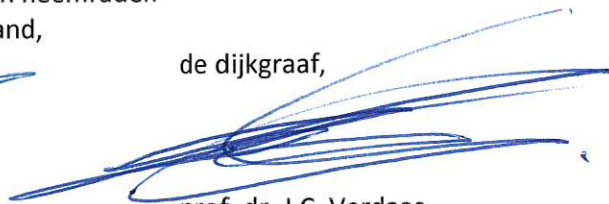
- Het college heeft alle mogelijkheden tot haar beschikking om standpunten aan de gemeente te uiten. Het ligt in deze casus voor de hand dat het waterschap primair in de bestuurlijke en ambtelijke afstemming (die gecoördineerd wordt door de gemeente Zaltbommel) haar standpunt naar voren zal brengen en zo nodig schriftelijk zal bevestigen.

Hoogachtend,
het college van dijkgraaf en heemraden
van Waterschap Rivierenland,
de secretaris-directeur,

ir. Z.C. Vonk

de dijkgraaf,

prof. dr. J.C. Verdaas

Paraaf:

Bijlagen: geen

Afschrift: archief (zonder bijlage)

Bijlage 1: Kaart winningsplan Brakel prognose bodemdaling

